

Problemy ze zdrowiem otyłych dzieci

20 stycznia 2013

Otyłe dzieci niemal dwukrotnie częściej cierpią na kilka chorób, problemów psychicznych lub rozwojowych, w porównaniu z rówieśnikami bez nadwagi – zaobserwowali naukowcy z USA. Artykuł na ten temat zamieszcza pismo "Academic Pediatrics".

U dzieci z nadwagą problemy zdrowotne stwierdzano o 30 proc. częściej.

Dotychczas bardzo wiele badań nad otyłością dzieci koncentrowało się na jej odległych skutkach zdrowotnych, które pojawiają się w wieku dorosłym.

Tymczasem naukowcy z Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles zaobserwowali w swoich badaniach, że dzieci otyłe częściej miały zły ogólny stan zdrowia, większą niesprawność, częstsze problemy emocjonalne i zaburzenia zachowania, ADHD, depresję, trudności w nauce, opóźnienia rozwojowe, dolegliwości ze strony mięśni, kości i stawów, astmę, alergie, bóle głowy, a nawet infekcje uszu. Ponadto, częściej powtarzały klasę, opuszczały dni nauki i miały inne problemy w szkole.

„Nasze badania przedstawiają wszechstronny obraz problemu otyłości u dzieci i byliśmy zaskoczeni widząc jak wiele problemów zdrowotnych jest z nią związanych” – komentuje główny autor pracy prof. Neal Halfon.

Jego zdaniem wyniki tych badań powinny stanowić sygnał ostrzegawczy dla lekarzy, rodziców oraz nauczycieli, i skłonić ich do działań, które poprawią stan zdrowia dzieci i ich samopoczucie. Badacz proponuje też by badać otyłe dzieci pod kątem współwystępowania innych schorzeń i zaburzeń.

Prof. Halfon razem z kolegami przeanalizował dane dotyczące niemal 43 tys. uczniów w wieku 10-17 lat. Zebrano je w ramach szeroko zakrojonego narodowego badania z 2007 roku. Naukowcy analizowali związek między masą ciała a wskaźnikami ogólnego zdrowia, funkcjonowania psychicznego i społecznego oraz specyficznymi problemami zdrowotnymi (łącznie 21 wskaźników).

W badanej grupie 15 proc. dzieci miało nadwagę, a 16 proc. było otyłych, co stwierdzono na podstawie wskaźnika masy ciała (BMI), który wylicza się dzieląc masę ciała podaną w kilogramach przez wzrost w metrach podniesiony do kwadratu.

Według autorów pracy, związek między otyłością a problemami zdrowotnymi, psychicznymi czy trudnościami w nauce można tłumaczyć na wiele sposobów.

Po pierwsze, dzieci z nadwagą często padają ofiarami przemocy ze strony rówieśników, co wywołuje u nich stres. Z kolei, długotrwały stres, któremu towarzyszy wydzielanie hormonu o nazwie kortyzol, może przyczyniać się do rozwoju różnych chorób, co wykazano w różnych badaniach.

Wiadomo ponadto, że hormony regulujące uczucie sytości i apetyt, których wydzielanie zmienia się u osób otyłych, mają wpływ na procesy uczenia się.

Sama tkanka tłuszczowa wydziela związki, które przyczyniają się do przewlekłego, umiarkowanego stanu zapalnego w organizmie. A to również sprzyja występowaniu wielu schorzeń, a nawet depresji czy spadkowi funkcji poznawczych.

Z drugiej strony, nieradzenie sobie w szkole może przyczyniać się do otyłości, gdyż zwiększa stres, na który część osób reaguje przejadaniem się. Związek ten może być zatem dwukierunkowy i wieloczynnikowy.

“Otyłość może przyczyniać się do występowania współistniejących schorzeń, ale możliwe jest też, że te schorzenia przyczyniają się do rozwoju otyłości lub że jeden i

drugi problem wywołany jest jakimś trzecim nieznanym czynnikiem” – komentuje prof. Halfon.

Na przykład, narażenie na szkodliwy stres może zmieniać procesy neuroregulacyjne, które zaburzają kontrolę impulsów obserwowaną u dzieci z ADHD, a także wrażliwość tkanek na leptynę (hormon pobudzający apetyt), co może się przyczyniać do tycia.

„Zrozumienie związku między otyłością w dzieciństwie a innymi schorzeniami może dostarczyć ważnych informacji na temat przyczyn rozwoju otyłości i pomóc w opracowaniu skuteczniejszych metod jej prewencji” – ocenia badacz.

Z danych statystycznych wynika, że epidemia otyłości wśród dzieci i młodzieży rozwija się w ostatnich dwóch dekadach błyskawicznie. Według Centrów Kontroli i Prewencji Chorób w Atlancie, otyłość występuje wśród 17 proc. dzieci i nastolatków w USA (na otyłość i nadwagę cierpi co trzecie amerykańskie dziecko), w Polsce odsetek dzieci z nadwagą lub otyłością wynosi 18 proc. wśród chłopców i 14 proc. wśród dziewczynek (badania dla Fundacji Banku Ochrony Środowiska z 2012 r.).

Źródło: [PAP – Nauka w Polsce](#)